

Program för inflyttning och integration

– Styrdokument –

 Eda kommun	Styrdokument	
	Dokumenttyp	Program
	Beslutad av	Kommunfullmäktige 2017-09-21 § 116
	Dokumentansvarig	Kommunchefen
	Reviderad av	–

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	4
2	Inledning.....	4
2.1	Utgångspunkter.....	4
2.2	Syfte.....	5
2.3	Begreppet integration.....	5
3	Mål för inflyttning i Eda kommun.....	6
4	Mål för integration i Eda kommun.....	6
4.1	Nationella mål.....	6
4.2	Regional samverkan.....	6
4.3	Eda kommuns mål.....	6
5	Kommunens ansvar för inflyttning och integration.....	7
6	Målgrupper.....	8
7	Handlingsplan och ansvarsfördelning för olika sektorer.....	8
7.1	Inflyttning.....	8
7.1.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	8
7.1.2	Aktiviteter och ansvarig.....	9
7.2	Nyanlända.....	10
7.2.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	10
7.2.2	Aktiviteter och ansvarig.....	10
7.3	Boende.....	10
7.3.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	10
7.3.2	Aktiviteter och ansvarig.....	11
7.4	Utbildning.....	12
7.4.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	12
7.4.2	Aktiviteter och ansvarig.....	12
7.5	Arbete, sysselsättning och försörjning.....	12
7.5.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	12
7.5.2	Aktiviteter och ansvarig.....	13
7.6	Barn och ungdom.....	13
7.6.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	13
7.6.2	Aktiviteter och ansvarig.....	14
7.7	Hälsa- och sjukvård.....	14
7.7.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	14
7.7.2	Aktiviteter och ansvarig.....	15
7.8	Fritids- och kulturverksamheten samt ideella sektorn.....	15
7.8.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	15
7.8.2	Aktiviteter och ansvarig.....	16
7.9	Flyktningmottagning.....	17
7.9.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	17
7.9.2	Aktiviteter och ansvarig.....	17
7.10	Mötesplatser.....	17
7.10.1	Bakgrund/Målbeskrivning.....	17
7.10.2	Aktiviteter och ansvarig.....	18
8	Uppföljning, utvärdering och revidering.....	18
9	Bilagor.....	19
9.1	Centrala begrepp.....	Bilaga 1 19

1 Sammanfattning

En av de viktigaste framtidsfrågorna för Eda kommun är att verka för en stabil befolkningsutveckling och möta den demografiska utvecklingen. Detta förutsätter inflyttning till kommunen och utomeuropeisk inflyttning är en viktig del för att motsvara kommunens behov av både arbetskraft och invånare.

Syftet med integrationsarbetet är att alla invånare ska ha möjlighet att vara delaktiga i samhällslivet. Målgruppen för kommunens integrationsarbete är alla som flyttar till Eda kommun.

Det övergripande målet är att få alla som flyttar till kommunen att känna sig välkomna. För att nå dit är samverkan en förutsättning genom att skapa ett gemensamt arbete med näringsliv, civilsamhället, myndigheter, andra kommuner och regionala aktörer. Kommunen ska långsiktigt arbeta för att skapa en attraktiv kommun som lockar människor från Sverige och utlandet att flytta till kommunen.

Kommunen har inget lagstadgat krav att bedriva aktiviteter för ökad inflyttning eller minskad utflyttning. Inte minst de framtida behoven av arbetskraft kräver att kommunen på olika sätt bedriver ett aktivt rekryteringsarbete.

Programmet för inflyttning och integration kartlägger vilka aktiviteter kommunen gör idag samt ger förslag på nya aktiviteter för att förbättra integrationen och öka inflyttningen. För att kunna tillvarata den resurs nya kommuninvånare innebär, har några fokusområden valts ut som extra viktiga: inflyttning, nyanlända, boende, utbildning, arbete, sysselsättning och försörjning, barn och ungdom, hälso- och sjukvård, fritid och kultur, flyktingmottagning och mötesplatser.

2 Inledning

2.1 Utgångspunkter

Kommunfullmäktige gav den 28 januari 2015 utvecklingsberedningen ett uppdrag på tema integration med fokus på flyktingar enligt Migrationsverkets definition. Utvecklingsberedningen presenterade rapporten på kommunfullmäktige den 28 september 2016. Förslaget var att kommunen tar fram och antar ett integrationspolitiskt handlingsprogram. Kommunstyrelsen beslutade den 29 november 2016 att ge kommunchefen i uppdrag att ta fram ett program för inflyttning och integration.

Enligt arbetsförmedlingens prognos fortsätter den goda utvecklingen på arbetsmarknaden i länet. Arbetsgivarna behöver anställa personal, inte bara till nya jobb, utan även för att ersätta personal som slutar på grund av pension eller av någon annan orsak. Arbetsgivarna har svårigheter att hitta de kompetenser de behöver inom vård, utbildning och teknik. Eda kommuns personalekonomiska redovisning 2016 visar att inom en femårsperiod

kommer 112 personer att gå i ålderspension. Arbetskraftsbehovet är stort inom alla kommunens verksamhetsområden.

För att behålla och öka antalet invånare i kommunen måste det ske en inflyttning. Var fjärde invånare är 65 år eller äldre. Födelsenettet är negativt. Det är fler som dör än som föds. Vi behöver bli fler kvinnor och män, flickor och pojkar i kommunen för att stärka kompetensförsörjningen och behålla service och andra funktioner.

Av Eda kommuns befolkning, som var 8 606 personer den 1 augusti 2017, är ca 24% utländska medborgare. Eda kommun ligger över riksgenomsnittet. Idag finns det medborgare från 62 olika nationer i kommunen.

Det är svårt att bedöma befolkningsutvecklingen i kommunen framöver. De prognoser som gjorts visar att andelen äldre kommer att öka och den arbetsföra befolkningen att minska. Att möta den demografiska utmaningen och verka för en stabil befolkningsutveckling är en av de viktigaste framtidsfrågorna för kommunen. En allt äldre befolkning gör att de som arbetar måste försörja fler.

2.2 Syfte

Syftet med programmet för inflyttning och integration är

- att i enlighet med de övergripande målen i kommunens verksamhetsplan öka kommunens attraktionskraft för att locka nya invånare.
- att utifrån integrationspolitikens mål föreslå konkreta aktiviteter som främjar integrationen för den enskilde genom en bra samverkan mellan berörda aktörer. Kommunens roll är att vara en brobyggare mellan olika aktörer i samhället.

Inflyttnings- och integrationsarbetet riktar sig till alla som flyttar till och bosätter sig i kommunen oavsett varifrån de kommer. Arbetet riktar sig till både inrikes och utrikes födda. Syftet med integrationsarbetet är att alla invånare ska ha möjlighet att vara delaktiga i samhällslivet. Mångfalden är en styrka som bidrar till att utveckla och förbättra kommunen.

Föreningslivet, ideella sektorn, svenska kyrkan, studieförbund, företag, privatpersoner med flera har en betydande roll för att underlätta integrationen. Programmet för inflyttning och integration omfattar därmed alla invånare i kommunen.

Programmet för inflyttning och integration kartlägger vilka aktiviteter kommunen gör idag samt ger förslag på nya aktiviteter för att öka inflyttningen och förbättra integrationen.

2.3 Begreppet integration

Integration är individens förhållande till samhället. Det är en dynamisk process som innebär att människor inkluderas och blir en del i samhället med samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Det handlar om en ömsesidig anpassning av samhällets olika institutioner och grupper.

3 Mål för inflyttning i Eda kommun

Kommunen ska långsiktigt arbeta för att skapa en attraktiv kommun som lockar människor från Sverige och utlandet att flytta till kommunen. Detta för att på olika sätt bidra till samhällets utveckling och upprätthålla kommunens tillväxt, välfärd och innovationsförmåga.

Kommunens övergripande mål för att öka attraktionskraften är bra boendemöjligheter, goda kommunikationer, ett utvecklat näringsliv, upplevelser, offentlig service och livslångt lärande. Detta ska bidra till att minska utflyttning och öka inflyttning.

Målet är att det ska finnas goda möjligheter för alla kommuninvånare att

- känna sig som värdefulla och resursstarka individer som kan bidra till samhällets utveckling och utformning
- komma i arbete
- skaffa sig en utbildning som kan leda till självförsörjning
- få ett eget boende
- skapa en aktiv fritid som främjar sociala nätverk och mötesplatser
- ha en god hälsa för att kunna nyttja de möjligheter som finns
- bidra till en fungerande integration

4 Mål för integration i Eda kommun

4.1 Nationella mål

Sverige är ett mångkulturellt samhälle idag med människor från många olika kulturer. Nästan var femte invånare i Sverige har utländsk bakgrund. Begreppet mångkulturellt samhälle har många olika innebörder. Därför föredrar regeringen att tala om samhällets mångfald. Sverige är ett land med etnisk, kulturell, religiös och språklig mångfald. Regeringens mål för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

4.2 Regional samverkan

Länsstyrelsen driver och deltar i planering, organisering genomförande av insatser för nyanlända. Detta sker i samverkan med kommuner, statliga myndigheter, företag, organisationer och föreningar. Länsstyrelsen ska medverka till att det finns beredskap hos kommunerna att ta emot nyanlända och ensamkommande barn.

4.3 Eda kommuns mål

För att nå målet med att förbättra arbetet med integration i Eda är värdegrunden ett förhållningssätt hos var och en som verkar och bor i kommunen en förutsättning. Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling på grund av etnicitet är allas ansvar. Kommunens vision är Eda – en positiv gränskommun där människor möts – präglad av samverkan, starkt näringsliv och med ambitionen att utvecklas. Förhållningssättet för

anställda i kommunen utgår från medborgarfokus och kännetecknas av kvalitet, smidighet, tillgänglighet och småskalighet. Dessa värdeord är också grunden för en god integration. Det förutsätter att kommunen arbetar med värdegrundsfrågor på ett synligt, tydligt och aktivt sätt.

Det övergripande målet är att få **alla** som flyttar till kommunen att känna sig välkomna. För att nå dit är samverkan en förutsättning genom att skapa ett gemensamt arbete med näringsliv, civilsamhället, myndigheter, andra kommuner och regionala aktörer.

Eda kommun ska verka för ett tolerant samhälle där etnisk tillhörighet, kön, ålder eller socialgrupp inte är avgörande för deltagande i lokal samhällsutveckling och arbetsliv. Exempel på styrdokument som ska bidra till att detta uppnås är hälsoplan, jämställdhetsplan, riktlinjer för våld och hot samt handlingsplan för våldsbejakande extremism.

5 Kommunens ansvar för inflyttning och integration

Programmet omfattar Eda kommun och de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen ska i sitt verksamhetsansvar och i beredning av ärenden ta hänsyn till och beakta tvärsektoriella perspektiv, däribland integration.

I arbetet med etablering av nyanlända har kommunen ansvar för mottagande, bostadsförsörjning, undervisning i svenska (SFI), samhällsorientering och annan vuxenutbildning, skola, barnomsorg och insatser inom det sociala området.

Det finns en integrationsgrupp i kommunen som består av representanter från kommunens verksamhetsområden bildning, samhällsbyggnad, staben samt vård och stöd. Gruppen består av verksamhetscheferna och den träffas två gånger per år och får rapportering från olika verksamheter. Därutöver sker en samverkan och löpande dialoger mellan verksamheterna för att lösa dagliga utmaningar.

Kommunen har inget lagstadgat krav att bedriva aktiviteter för ökad inflyttning eller minskad utflyttning. Inte minst de framtida behoven av arbetskraft kräver att kommunen på olika sätt bedriver ett aktivt rekryteringsarbete.

6 Målgrupper

Målgruppen för kommunens integrationsarbete är alla som flyttar till Eda kommun. De som folkbokför sig i kommunen kan delas in i tre grupper:

- Inrikes inflyttade – personer som kommer från en annan kommun
- Migranter – personer som lämnat sitt hemland och befinner sig i ett annat land, antingen tillfälligt eller permanent
- Kommunplacerade flyktingar med uppehållstillstånd – personer eller anhöriga till personer som fått uppehållstillstånd på grund av förföljelse, annat skyddsbehov eller ömmande skäl.

Föreningslivet, ideella sektorn, studieförbunden, företag och privatpersoner är också viktiga aktörer i kommunens arbete för integration och inflyttning. Detta för att underlätta integrationen för de som flyttar till och folkbokför sig i kommunen.

7 Handlingsplan och ansvarsfördelning för olika sektorer

7.1 Inflyttning

7.1.1 Bakgrund/Målbeskrivning

En av de viktigaste framtidsfrågorna för kommunen är att verka för en stabil befolkningsutveckling och möta den demografiska utvecklingen. Detta förutsätter inflyttning till kommunen. Utomeuropeisk inflyttning är en viktig del för att motsvara kommunens behov av både arbetskraft och invånare. Det är viktigt att alla nya invånare känner sig välkomna och delaktiga. Satsningar på att göra kommunen attraktiv för boende, besökare och näringsliv blir allt viktigare för att hävda sig i konkurrensen med andra kommuner. Attraktivitet berör flera olika områden såsom fysisk planering, platsmarknadsföring, turismfrågor, företagsutveckling, utbud av service, kulturella aktiviteter och möjligheter till fritidsaktiviteter.

7.1.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Välkomstbrev till alla nyinflyttade med information från integrationsenheten	Avdelningen för Turism Information Administration
Ambassadörer för kommunen	Avdelningen för Turism Information Administration
Hjälp att hitta och fylla i blanketter	Avdelningen för Turism Information Administration
Medborgarskapsceremoni	Avdelningen för Turism Information Administration
Lyfta fram integrationsfrågor i kommunens informationstidning Blickpunkt Eda	Avdelningen för Turism Information Administration
Använda kommunens olika informationsforum som ett verktyg för att även lyfta fram integrationsfrågor	Alla verksamhetsområden
Delta i inflyttar- och rekryteringsmässor	Avdelningen för Turism Information Administration
Erbjuda studenter praktik i kommunen	Respektive verksamhet och bolag
Nya aktiviteter	
Rekryteringsresor	Avdelningen för Turism Information Administration
Dubbelrekrytering internt i kommunen eller tillsammans med näringslivet	Personalavdelningen Näringslivsenheten
Riktad inflyttarinformation till potentiella grupper	Avdelningen för Turism Information Administration
Locka hemvändare att flytta tillbaka	Avdelningen för Turism Information Administration
Samarbete med mäklare kring olika boendemöjligheter	Näringslivsenheten
Inflyttarpunkter på servicepunkterna och Morkulien Turistcenter	Avdelningen för Turism Information Administration
Inflyttarservice tillsammans med Integrationscentret i Charlottenberg	Avdelningen för Turism Information Administration Integrationsenheten
Värdskap	Avdelningen för Turism Information Administration

7.2 Nyanlända

7.2.1 Bakgrund/Målbeskrivning

Huvudansvaret för den nyanländes etablering i Sverige och det svenska samhället ligger på Arbetsförmedlingen. Efter att den nyanlända kommunplacerats har kommunen ansvar för bostadsförsörjning, mottagande och ekonomiskt bistånd i det så kallade glappet som uppstår innan den nyanlända får sin etableringsersättning samt andra insatser som görs för individen med syfte att hjälpa/underlätta etableringsprocessen. Det är integrationsenheten som samordnar ovanstående arbete.

7.2.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Praktisk hjälp vid bosättning	Integrationsenheten
Undervisning i SFI och samhällsorientering	Vuxenutbildningen
Skola, förskola och andra insatser för barn och unga	Verksamhetsområde bildning Verksamhetsområde vård och stöd
Insatser inom det sociala området	Verksamhetsområde vård och stöd Integrationsenheten
Övrig kommunal service som också ska komma nyanlända till del	Verksamhetsområdena tillsammans
Äldre och omsorgsinsatser	Verksamhetsområde vård och stöd
Försörjningsstöd	Verksamhetsområde vård och stöd Integrationsenheten
Sysselsättning och praktik	AME/Integrationsenheten
Rekrytering och utbildning av gode män	Överförmyndarkansliet
Nya aktiviteter	Utarbetas av respektive verksamhet och bolag efter hand

7.3 Boende

7.3.1 Bakgrund/Målbeskrivning

Eda kommun har tagit fram ett bostadsförsörjningsprogram för åren 2017-2020. Programmet ger en bild över kommunens bostadsbestånd, demografi samt bostadsbehovet. Det gäller främst behovet av bostäder för ungdomar, äldre, personer med bostadsbehov och nyanlända. Med tanke på kommunens geografiska läge finns möjlighet till inflyttning genom fler attraktiva bostäder. Ett av målen är att kommunen ska planera för hållbara, attraktiva bostäder som passar alla åldrar och familjetyper på ett nytänkande sätt.

En fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för att kommuninvånare ska ta sig till SFI, arbetet och praktik. Det är viktigt att kunna ta sig både inom och utom kommunernas och länets gränser. Pendling är en avgörande faktor då arbetsmarknadsläget varierar i olika delar av regionen.

Eda Bostads AB ska främja bostadsförsörjningen i kommunen och utföra verksamheten så att den långsiktigt bidrar till kommunens arbete för utveckling och tillväxt. Ett av verksamhetsmålen är att erbjuda attraktiva

bostäder. Bolagets uppdrag är också att prioritera byggnation av billigare och mindre lägenheter. Ett arbete pågår med att utreda möjligheter till förtätning inom befintliga områden samt se över om oanvända lokaler kan nyttjas för boende. Bolaget har fått statligt stöd för byggnation av hyresbostäder. Ett av villkoren för stödet är att få en spridning av olika kategorier av hyresgäster när lägenheterna fördelas. Bostadsbolaget har fått till denna spridning genom hyresgäster som är äldre, yngre, barnfamiljer, nysvenskar och boende med olika social bakgrund.

Hyresgästföreningen i Edas vision är ett tryggt boende där människor och samhälle utvecklas. Eda Bostads AB och Hyresgästföreningen har tillsammans och i samverkan med polis och socialtjänst har startat ett projektet Huskourage. Det är ett initiativ med mål att förhindra våld i nära relation genom att ge grannar verktyg att agera och värna om sina grannar.

En ny lag trädde i kraft 1 mars 2016 som innebär att kommunerna blir tilldelade ett kommuntal som avgör hur många nyanlända som ska tas emot varje år. Detta tal räknas om varje höst inför kommande år och ligger då till grund för nästa års mottagande. Kommunen ska enligt avtal med Migrationsverket ta emot 24 flyktingar under 2017. Detta innebär att integrationsenheten är i behov av ett 15-tal lägenheter. Hälften av anvisningarna kommer troligen att vara ensamhushåll. Ett par lägenheter behövs också för ensamkommande barn som flyttar ur boenden på HVB-hemmen.

7.3.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Samverkan integrationsenheten och Eda Bostads AB	Eda Bostads AB Integrationsenheten
Samverkan mellan Eda Bostads AB och Eda Hyresgästförening	Eda Bostads AB
Information till hyresgäster på flera språk	Eda Bostads AB
Projektet Huskourage	Eda Bostads AB i samverkan med Hyresgästföreningen, polis och socialtjänst
Nya aktiviteter	
Aktuella detaljplaner som möjliggör byggnation av bostäder	Verksamhetsområde samhällsbyggnad
Byggnation av nya smålägenheter	Eda Bostads AB
Projektering av trygghetsboende	Eda Bostads AB
Projektering av stödboende	Eda Bostads AB
Informationsfilmer till hyresgäster på olika språk	Eda Bostads AB
Information till privata hyresvärdar i syfte att hyra ut bostäder	Avdelningen för Turism Information Administration Integrationsenheten

7.4 Utbildning

7.4.1 Bakgrund/Målbeskrivning

En av de viktigaste förutsättningarna för att integreras i det svenska samhället är förmågan att kunna förstå, läsa och skriva det svenska språket samt känna till svensk kultur och samhällsliv. Svenskundervisning för invandrare, SFI, erbjuds alla som bor i kommunen och som saknar grundläggande kunskaper i svenska språket.

Eda kommun erbjuder grundläggande vuxenutbildning och gymnasial utbildning. Det finns behov av utbildningsmöjligheter för alla grupper till butikssäljare, vårdbiträde, barnskötare och locka dem till fortsatta studier.

7.4.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Vuxenutbildning	Verksamhetsområde bildning
Lärstudio för vuxna	Verksamhetsområde bildning
Tillgång till språkstöd	Verksamhetsområde bildning
Svenska för invandrare	Verksamhetsområde bildning
Möjlighet till distansstudier	Verksamhetsområde bildning
Nya aktiviteter	
Samhällsorientering erbjuds alla nyinflyttade	Verksamhetsområdena tillsammans
Kompetenskartläggning av resurser och behov hos invånare i kommunen samt näringsliv och kommunala verksamheter	AME Integrationsenheten Näringslivsenheten Verksamhetsområde bildning
Information om vilka resurser vi har att tillgå till övriga kommunala verksamheter samt det privata näringslivet	AME Integrationsenheten Näringslivsenheten Verksamhetsområde bildning
Anordna kompetensutveckling i värdegrundsarbete för alla anställda	Verksamhetsområdena tillsammans

7.5 Arbete, sysselsättning och försörjning

7.5.1 Bakgrund/Målbeskrivning

Arbetsmarknadsenhetens huvudsakliga uppgift är att ordna sysselsättning åt människor som av någon anledning står utanför den reguljära arbetsmarknaden. Målet är att de ska nå egen försörjning.

Integrationsenheten har lagt mycket fokus på området arbetsmarknad och vikten av att både vuxna och unga har en meningsfull sysselsättning. Det är en stor fördel att arbetsmarknadsenheten och integrationsverksamheten tillhör samma avdelning.

7.5.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Kommunen tar emot språkpraktikanter inom de egna verksamheterna	Verksamhetsområdena Bolagen
Samverkan med kommunens verksamheter, myndigheter m fl	AME/Integrationsenheten
Samverkan med lokala näringslivet kring språkpraktikanter	AME/Integrationsenheten
Feriepraktik för ungdomar	Arbetsmarknadsenheten
Edareturen	Verksamhetsområde vård och stöd AME
Arbetsmarknadspolitiska program för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden	Arbetsförmedlingen via AME
Delta i rekryteringsmässor	Avdelningen för Turism Information Administration
Nya aktiviteter	
Handledarutbildning för de som tar emot språkpraktikanter	AME/Integrationsenheten
Förbättra möjligheterna till validering av kompetens	Verksamhetsområde bildning AME

7.6 Barn och ungdom

7.6.1 Bakgrund/Målbeskrivning

Skola och barnomsorg är en viktig del av integrationen. Alla behandlas lika oavsett kön, härkomst och religion samt har tillgång till utbildning.

Kommunen har en handlingsplan för mottagande av nyanlända och utrikesfödda barn/elever. Planen är tänkt att fungera som ett stöd i mottagandet av dessa barn och ungdomar. Riktlinjerna gäller för barn och ungdomar i förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola. Det yttersta målet är att underlätta för de nyanlända eleverna att nå kunskapsmålen i skolan.

HVB-hemmen ansvarar för att ge stöd och hjälp till de ungdomar som bor där. De innebär att vara deras länk mellan stödinsatser, skola, arbete och fritid. Avsikten är att stärka ungdomarnas ställning till att bli självständiga individer och förbereda dem på vad som väntar dem i vuxenvärlden.

Integrationsenheten finns till på ett liknande sätt för de nyanlända barn och deras föräldrar som kommit tillsammans med sin familj eller delar av den.

7.6.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Språkutveckling	Verksamhetsområde bildning
Förberedelseklass för elever i åk 3-9	Verksamhetsområde bildning
Nyanländarsamordnare ansvarar för mottagande och undervisning av nyanlända elever på grundskolan och gymnasiet	Verksamhetsområde bildning
Varje nyanländ elev får en fadder	Verksamhetsområde bildning
Modersmålsundervisning erbjuds i många språk	Verksamhetsområde bildning
Skolhälsovården kartlägger av nyanlända barn och ungdomars hälsa	Verksamhetsområde bildning
Skolverket har tagit fram ett nytt kartläggningsmaterial som är obligatoriskt att skolan använder för alla nyanlända	Verksamhetsområde bildning
Kulturella upplevelser genom Skapande skola	Verksamhetsområde bildning
Familjecentralen en mötesplats för många nationaliteter, ger föräldrar stöd i sin föräldraroll	Verksamhetsområde bildning
EU-projektet Värmlands Framtid	Arbetsmarknadsenheten
EU-projektet Värmlands Unga	Verksamhetsområde bildning
Boende för ensamkommande	Verksamhetsområde samhällsbyggnad/HVB
Nya aktiviteter	
Rundtur i kommunen för nyanlända elever	Verksamhetsområde bildning
Föräldrastöd med kulturtolkar i samverkan	Verksamhetsområde Bildning Integrationsenheten Familjecentralen

7.7 Hälsa- och sjukvård

7.7.1 Bakgrund/Målbeskrivning

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för alla kommuninvånare.

Många nyanlända flyktingar kommer från samhällen där den förebyggande hälsovården varit bristfällig eller obefintlig. Flykten och de händelser som orsakat den har inneburit både fysisk och psykisk stress. Vård till invandrare ges av kommunens äldreomsorg, landstinget vårdcentraler och sjukhus, folkhälsovården m fl.

Landstinget ansvarar för hälso- och sjukvård till asylsökande personer. Hälso- och sjukvården har ett ansvar att erbjuda alla nyanlända en

hälsoundersökning. Genom den kartläggs hälsotillståndet, behov av vaccination och om andra kompletterande undersökningar behövs. På landstinget finns ett nytt verksamhetsområde för asyl- och flyktinghälsa.

Idag är antalet äldre med invandrabakgrund inte så stort i kommunen. Det kommer att öka och i kontakterna med de äldre är språkproblemet och kulturskillnader en komplicerande faktor.

7.7.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Elevhälsan med kompetenser inom olika yrkeskategorier	Verksamhetsområde bildning
Hälsoundersökning	Vårdcentralen
Funktionshindrades särskilda behov beaktas så att de kan tillgodogöra sig samhällets service och vara delaktiga utifrån sina förutsättningar	Verksamhetsområde vård och stöd
Enhet för asyl- och flyktinghälsa	Landstinget i Värmland
Nya aktiviteter	
Ta hänsyn till språkbarriärer och kulturskillnader när hjälpinsatser planeras inom äldreomsorgen	Verksamhetsområde vård och stöd
Hälsa- och sjukvårdsupplysning kortare kurstillfällen. Läromaterial – uppdrag psykisk hälsa Informationsspridning till berörd målgrupp via SKL, "Hälsa i Sverige för asylsökande och nyanlända".	HVB/Integrationsenheten SKL Landstinget
Första linjen till barn och ungdomar i åldrarna 6-25 år med psykisk ohälsa	Verksamhetsområde vård och stöd Verksamhetsområde bildning

7.8 Fritids- och kulturverksamheten samt ideella sektorn

7.8.1 Bakgrund/Målbeskrivning

Fritids- och kulturavdelningen svarar för kommunens verksamhet när det gäller fritid, folkhälsa, allmänkultur, barn- och ungdomsverksamhet med ungdomsgårdar, simskola och skollovsaktiviteter samt vaktmästeri.

Föreningar har redan idag en stor del i integrationsarbetet. De engagerar både vuxna och barn som ledare och utövare. Det blir en naturlig mötesplats för boende i kommunen oavsett nationalitet. Fritidsgårdar och föreningsverksamhet bygger broar mellan olika kulturer och motverkar därigenom rasism, främlingsfientlighet och rasism.

Det finns flera olika samverkansgrupper och nätverk i kommunen. Det är viktigt att fler föreningar får upp ögonen för möjligheterna inom integrationsområdet. Eda kommun är en av sex kommuner i länet som planerar att delta i projektet "Integration inom föreningslivet" i regi av Värmlands Idrottsförbund. Idrottsrörelsen är en mötesplats över gränser och därmed en viktig arena för integration. I Eda kommun kommer projektet att

kopplas samman med Fritidsbanken och genomförs tillsammans med ett antal föreningar.

Ideell sektor är ett samlingsbegrepp för de insatser inom samhället som utförs som ideellt arbete. Oftast används andra namn som frivilligsektorn, föreningslivet och dylikt. Föreningar, trossamfund och andra organisationer spelar en viktig roll i mottagande av asylsökande. I kommunen finns drygt 150 aktiva föreningar som svarar för i stort sett allt fritids- och kulturutbud. Många människor har ett stort intresse av att delta aktivt inom föreningslivet med många eldsjälar som lägger ner mycket tid och kraft för sin förening.

Flera verksamheter i Eda kommun samverkar idag med Röda Korset, Svenska Kyrkan och ABF kring aktiviteter, fritid samt informationsspridning kring vad som finns att tillgå och vad som sker i vårt närområde. För att öka förutsättningarna träffas representanter från de olika verksamheterna flera gånger per år. Studieförbunden ordnar studiecirklar, kurser och kulturaktiviteter. De samarbetar med många organisationer och föreningar på både nationell och lokal nivå.

7.8.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Fritidsbanken	Fritids- och kulturavdelningen
Sommarlovsaktiviteter	Fritids- och kulturavdelningen
Simskola	Fritids- och kulturavdelningen
Föreningslivets aktiviteter	Fritids- och kulturavdelningen
Folkhälsoarbetet	Fritids- och kulturavdelningen
Ung Kultur Möts	Fritids- och kulturavdelningen
Flyktingguide Eda	Integrationsenheten
Stödja föreningarnas och frivilligorganisationernas arbete bland ensamma, äldre, invandrare, funktionshindrade, missbrukare och hemlösa.	Verksamhetsområde vård och stöd Fritids- och kulturavdelningen Integrationsenheten
Mötesplats för att skapa kontakt mellan nyanlända och personer som är etablerade i det svenska samhället	Röda Korset/Kupan ABF Integrationsenheten
Nya aktiviteter	
Projektet "Integration inom föreningslivet"	Fritids- och kulturavdelningen Integrationsenheten/ HVB
Ungdomar i kommunen erbjuder IT-hjälp för äldre	AME Verksamhetsområde bildning
Låna en svensk på biblioteket	Fritids- och kulturavdelningen

7.9 Flyktningmottagning

7.9.1 Bakgrund/Målbeskrivning

I kommunen finns en flyktningmottagning som organisatoriskt sorterar tillsammans med arbetsmarknadsenheten under samhällsbyggnad i Åmotfors. Flyktningmottagningens uppdrag är att bosätta de nyanlända samt att stödja och stötta dem under deras etableringsperiod i Sverige.

Mottagningen lägger stor vikt vid att stärka individernas ställning på arbetsmarknaden och öka möjligheterna till sysselsättning med mål om att bli självförsörjande. Mottagningen hjälper till med allt praktiskt i samband med bosättningen samt förmedlar kontakter med Arbetsförmedlingen, SFI, Försäkringskassan, skola, barnomsorg, vårdcentral m fl.

Flyktningmottagningen har kontakter med t ex näringslivet när det gäller språkpraktikanter.

7.9.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Flyktningguide Eda	Integrationsenheten
Enkel handledning för de som tar emot praktikanter	Integrationsenheten
Nya aktiviteter	
Integrationscenter i Charlottenberg	Integrationsenheten
Handledarutbildning	Integrationsenheten

7.10 Mötesplatser

7.10.1 Bakgrund/Målbeskrivning

I Eda kommun bor människor från ett 60-tal nationer i världen. De bär med sig många erfarenheter, kunskaper och kulturutbud. Detta berikar både kommuninvånarna och samhällslivet. Därför är det viktigt att det skapas mötesplatser som möjliggör en meningsfull dialog mellan personer med invandrarbakgrund och övriga kommuninvånare. Det kan också gälla mellan olika invandrargrupper.

I utvecklingsberedningens rapport framkom behovet av mötesplatser i Charlottenberg, Koppom och Åmotfors. Människor från andra länder vill gärna komma i kontakt med svenskar. Det finns redan många naturliga mötesplatser runt om i kommunen såsom bibliotek, Folkets hus med biograf i Åmotfors, hembygdsgårdar, samlingslokaler, idrottsarenor med flera.

7.10.2 Aktiviteter och ansvarig

Aktiviteter	Ansvarig
Mötesplats Kupan i Åmotfors	Röda Korset
Familjecentralen Famnen är en mötesplats för många nationaliteter	Verksamhetsområde bildning i samverkan med Landstinget i Värmland
Det stora barnkalaset	Kommunen i samverkan med ideella organisationer
Kulturkalaset	Kommunen i samverkan med ideella organisationer
Nya aktiviteter	
Integrationscenter i Charlottenberg	Integrationsenheten
Att göra biblioteken till en social mötesplats som möjliggör möten mellan grupper och individer	Fritids- och kulturavdelningen
Språkcafé	Fritids- och kulturavdelningen Integrationsenheten
Etablera ett koloniträdgårdsområde för att knyta samman olika grupper i samhället	Samverkan mellan verksamhetsområdena samhällsbyggnad och vård och stöd samt arbetsmarknadsenheten

8 Uppföljning, utvärdering och revidering

Nuvarande förhållanden kan ändras och därför bör programmet för integration och inflyttning revideras fortlöpande. Kommunstyrelsen har ett övergripande samordnings-, initiativ- och uppföljningsansvar för att programmet efterföljs. Utskott, verksamhetsområden och styrelser ska ta initiativ till att programmet blir känt inom respektive verksamhet samt för uppföljning områdesvis.

9 Bilagor

9.1 Centrala begrepp

Bilaga 1

Asylsökande är utländsk medborgare som tagit sig till Sverige och begärt skydd (asyl), men som ännu inte fått sin asylansökan slutligt prövad av Migrationsverket och/eller Migrationsdomstolen. Det är en mänsklig rättighet att kunna söka asyl i ett annat land än det egna.

Ensamkommande barn är alla under 18 år som kommer till Sverige utan någon av sina föräldrar eller annan vuxen som kan bevisa att de övertagit vårdnadshavarens roll. Åldersgränsen bygger på FN:s barnkonvention som handlar om det enskilda barnets rättigheter. Varje människa under 18 år räknas som barn, om man inte blir myndig tidigare enligt den nationella lagstiftningen i personens hemland.

Förberedelseklass är en grupp eller klass där nyanlända elever i grundskolan får introduktion och grundläggande svenskundervisning.

God man är en person som ska tillvarata barnets intressen om inte föräldrarna själva kan göra det. Utses av kommunen.

HVB är hem för vård eller boende.

Integration är en ömsesidig process. Begreppet används för den process där där samhället och en nyanländ anpassar sig till en ny situation.

Mångfald är att människor lever bredvid varandra i ett samhälle med olika etnicitet, kultur, språk, religion och livserfarenhet. Alla omfattas av lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter.

Nyanländ är någon som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända. En person är nyanländ under tiden som han eller hon omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två till tre år.

SFI Svenska för invandrare. Grundläggande svenskundervisning som anordnas av kommunen.

Utrikes födda är alla personer som är folkbokförda i Sverige men födda i annat land, det vill säga även nordiska medborgare.